

“ไพบูลย์ บุตรขัน” กับภูมิปัญญาทางสังคมและวัฒนธรรม ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งไทย

Phaiboon Butkhan : The Wisdom of Social and Cultural Folk Songs Appear in Thai Country Songs

ณกมล ปุณฺชเขตต์ทีกุล*

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ถอดองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์โดย ไพบูลย์ บุตรขัน 2) ถอดองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาไทยที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์โดย ไพบูลย์ บุตรขัน และ 3) เผยแพร่องค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์โดย ไพบูลย์ บุตรขัน ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการศึกษาในเชิงมานุษยวิทยา (Anthropology) โดยใช้ระเบียบแบบแผนวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากนั้นได้เรียบเรียงจัดทำและนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ถ่ายทอดข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านเพลงลูกทุ่งจำนวน 20 คน 2) ทายาทของ ไพบูลย์ บุตรขัน และ 3) คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากสมาคมนักเพลงลูกทุ่งแห่งประเทศไทย (ส.ล.ท.) (The Association of Country Music Artist of Thailand)

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ ถอดองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์โดย ไพบูลย์ บุตรขัน ได้แก่ วัฒนธรรมการใช้คำ ประกอบด้วย การใช้คำง่าย การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ คำกล่าวเกินจริง การหลากคำ การใช้คำเปรียบเทียบ การใช้คำบุคลาธิษฐาน การใช้ภาษาพื้นถิ่น ทางสังคม การใช้คำจากวรรณคดี การใช้คำภาษาต่างประเทศ การใช้คำเลียนสำเนียงท้องถิ่น การใช้คำพังเพยสุภาพศิต การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์น้อยใจ การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์รัก การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์โกรธ และการใช้ถ้อยคำแบบเล่นคำ 2) ผลการวิเคราะห์เพื่อถอดองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาไทยที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์ ได้แก่ ภูมิปัญญาด้านวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ภูมิปัญญาด้านประเพณี ภูมิปัญญาด้านค่านิยมในความกตัญญู ภูมิปัญญาด้านศาสนา ภูมิปัญญาด้านความรักชาติ ภูมิปัญญาด้านศิลปะการประพันธ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับอาหารและพืชผักพื้นบ้าน และภูมิปัญญา ด้านดนตรีและเพลงพื้นบ้าน และ 3) ผลการเผยแพร่ องค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยที่ปรากฏ

*สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์โดย ไพบุลย์ บุตรขัน ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเผยแพร่ในเว็บไซต์ <http://punchakhattikun.blogspot.com/>

คำสำคัญ: ไพบุลย์ บุตรขัน ภูมิปัญญาทางสังคมและวัฒนธรรม บทเพลงลูกทุ่งไทย

Abstract

The purposes of this research were to: 1) examine in an emergent Thai cultural body of knowledge in folk songs composed by Phaiboon Butkhan, 2) examine emergent wisdom in folk songs composed by Phaiboon Butkhan, and 3) disseminate emergent social, cultural wisdom and body of knowledge in Thai Folk Song composed by Phaiboon Butkhan by internet networking in which researcher has carried out extensive qualitative research into anthropology using in-depth interview, focus group, as tools, then established descriptive analysis and reported accurate and clear findings.

Two non-probability samples used were:

1) 20 folk song expertise as pass on data, and 2) Phaiboon Butkhan's successor, and 3) The Association of Country Music Artist of Thailand expert committees.

The research findings suggested: 1) An examine in emergent Thai cultural body of knowledge in folk songs composed by Phaiboon Butkhan such as wording culture; simple wording, onomatopoeia, exaggeration, various wording, comparative wording, personification, jargon, literal wording, foreign language, jargon sound imitation, proverb and aphorism, offended wording, loved wording, angry

wording, and play on words, 2) An examine in examine emergent wisdom in folk songs composed by Phaiboon Butkhan, such as natural environment and lifestyle, cultural wisdom, grateful values, religious wisdom, patriotic wisdom, art of composition, local wisdom of food and Homegrown vegetables and wisdom of music and folk song, and 3) disseminate emergent social, cultural wisdom and body of knowledge in Thai Folk Song composed by Phaiboon Butkhan by internet networking <http://punchakhattikun.blogspot.com/>

Keywords: Cultural and Social Wisdom, Phaiboon Butkhan, Thai folk song

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คำว่า "ภูมิปัญญา" ตรงกับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Wisdom หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะความเชื่อและศักยภาพในการแก้ปัญหาของมนุษย์ที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นปัจจุบันอย่างไม่ขาดสายและเชื่อมโยงกันทั้งระบบทุกสาขา ส่วนภูมิปัญญาไทย หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะและเทคนิคการตัดสินใจผลิตผลงานของบุคคลอันเกิดจากการสะสมองค์ความรู้ทุกด้านที่ผ่านกระบวนการสืบทอดพัฒนาปรับปรุงและเลือกสรรมาแล้วเป็นอย่างดีสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย

วัฒนธรรมไทย เป็นองค์ความรู้และความสามารถโดยส่วนรวม เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งปรากฏออกมาให้เห็นในหลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศิลปวัฒนธรรมกับคนไทยนั้นเรียกได้ว่าเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ออก ที่เห็นได้ชัดเจนแขนงหนึ่งก็คือศิลปวัฒนธรรมด้านวิถีการดำเนินชีวิต ซึ่งมีความสำคัญสำหรับสังคมปัจจุบันของคนไทย เพราะเป็นสิ่งที่บรรพบุรุษได้ถ่ายทอดไว้ให้

ภูมิปัญญาอันยอดเยี่ยมของบทเพลงลูกทุ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะและสังคมได้อย่างเด่นชัดประการหนึ่งคือบทเพลงผู้ประพันธ์บทเพลงเป็นผู้ที่ตั้งใจถ่ายทอดจินตนาการ ความรู้ และวิถีชีวิตในมุมต่าง ๆ ของมวลมนุษยชาติออกมาได้อย่างลึกซึ้ง บทเพลงมักจะเป็นตัวแทนของยุคสมัยที่ประมวลภาพของความรัก ความเศร้า ความความคิดถึง ความเป็นอยู่สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองความเป็นไปในสังคมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะบทเพลงลูกทุ่งที่ใช้ภาษาเรียบง่ายแต่ลึกซึ้งกินใจจนเป็นที่ยอมรับของผู้คนแทบทุกยุคทุกสมัยที่ผ่านมา

เพลงลูกทุ่งเป็นวิวัฒนาการทางวัฒนธรรมของไทยอย่างหนึ่งที่สืบเนื่องมาจากเพลงพื้นบ้านที่ใช้ร้องเล่นกันโดยทั่วไปตามชนบทไทย เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่ใช้ภาษาง่าย ๆ ตรงไปตรงมา ไม่สลับซับซ้อนเป็นที่นิยมของประชาชนโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในชนบทที่ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เพลงลูกทุ่งเหล่านี้หลายเพลงได้สะท้อนทั้งสภาพสังคมความเป็นอยู่และวัฒนธรรมไทยหลายเพลงมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทย (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2532: คำนำ)

เพลงลูกทุ่งมีวิวัฒนาการมาเพียง 50 ปี ถ้าจะเปรียบกับเพลงพื้นบ้านทั่ว ๆ ไปและเพลงไทยแล้วนับว่าเพลงลูกทุ่งมีอายุน้อยมาก แต่ทำไมเพลงลูกทุ่งจึงแพร่หลายเป็นที่ติดอกติดใจคนทุกเพศทุกวัยได้มากมายทั่วประเทศ เข้าถึงใจคนฟังได้รวดเร็วกว่าเพลงไทยสากลและเพลงไทยเสียอีกเป็นเรื่องน่าสนใจมากทีเดียว เราต้องยอมรับอย่างหนึ่งว่าเพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่มีคุณค่า สามารถจะโน้มน้าวจิตใจของคนฟังพูดง่าย ๆ ว่า แม้แต่ราชการก็อาจใช้เพลงลูกทุ่งให้เกิดประโยชน์โดยชักชวนให้นักแต่งเพลงได้ใส่สิ่งที่จะเป็นประโยชน์แก่ความรักประเทศชาติบ้านเมือง ศาสนา พระมหากษัตริย์ โน้มน้าวจิตใจในความจงรักภักดีต่าง ๆ นานาเข้าไปในเนื้อเพลง แล้วลูกทุ่งนั้นก็นำไปร้องกันอย่างกว้างขวางทำให้สิ่งเหล่านี้ถ่ายทอดไปสู่ผู้คนได้ (สมเด็จพระเทพ

รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2533: 15)

บรมครูเพลงลูกทุ่งที่ยิ่งใหญ่มากที่สุดคนหนึ่งที่เท่าที่ประเทศไทยเคยมีคือ ครูไพบุลย์ บุตรขัน นักประพันธ์เพลงผู้มีชื่อเสียง มีผลงานเพลงมากมายที่ถ่ายทอดขับร้องโดยนักร้องที่โด่งดังแห่งยุคคนแล้วคนเล่า เพลงที่มีคนรู้จักในวงกว้างเช่น มนต์เมืองเหนือ นื่องนางบ้านนา คำน่านม กลิ่นโคลนสาบควาย สามหัวใจ ผนเดือนหก โลกนี้คือละคร แว่วเสียงซึ้ง มนต์รักลูกทุ่ง ยมบาลเจ้าขา บุญเพสันนิวาส น้ำค้างเดือนหก ฯลฯ ทุกเพลงโดดเด่นไปด้วยภาษากวีที่พลิ้วพรายและความหมายที่ลึกซึ้งกินใจ หากลองอ่านเพลงของไพบุลย์ บุตรขันดูก็จะรู้สึกได้เลยว่าเป็นเสมือนบทกวีที่งดงามทุกชิ้นเลยก็ว่าได้

ไพบุลย์ บุตรขัน ได้รับการยกย่องให้เป็น “ครูเพลง” ด้วยผลงานที่ประจักษ์ชัดด้านการเขียนเพลง เป็นลูกทุ่งที่มีปัญญาหรือมีปรัชญา ส่งผลเป็นผลงานที่มีความงามอันงดงาม มีความหมายลึกซึ้ง คำว่าคีตกวีเมื่อแรกเห็นดูเหมือนจะยกย่องมากเกินไป แต่เมื่อลองลึกในแต่ละบทเพลงอันเป็นแค่สี่ยวหนึ่งของผลงานทั้งหมดแล้วกลับแน่ใจว่านามของไพบุลย์ บุตรขัน เหมาะสมกับคำว่าคีตกวีอย่างน่าภาคภูมิใจ

นอกจากท่านจะขีด ๆ เขียน ๆ กลอนใส่ทำนองลงไปแล้ว ท่านยังจะต้องสอดใส่แนวความคิดอันเป็นวิวัฒนาการของกลุ่มก้าวหน้าลงไปด้วย และเมื่อท่านสมัครใจที่จะเป็นนักแต่งเพลงโดยแท้จริงแล้ว ท่านจะต้องมีใจหนักแน่นเยือกเย็นพอที่จะรับฟังข้อวิจารณ์ผลงานที่ท่านผลิตออกไป...การแต่งเพลงด้านอารมณ์ประการเดียวยังไม่พอ ต้องใช้ปัญญาเข้าสอดแทรกด้วย (วัฒน์ วรรณรงค์กุล, 2550: 17)

จึงอาจกล่าวได้ว่า การศึกษาความรู้ด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยไม่ว่าเป็นภูมิปัญญาเรื่องใด จะก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในเชิงสร้างสรรค์ ยิ่งย่นได้อย่างไร องค์กรในแต่ละภาคส่วนและชุมชนจึงจำเป็นต้องสร้างความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อช่วยเป็นพลังในการเปลี่ยนแปลงระบบ (Systemic)

ก้าวข้ามกรอบความคิดเดิม ๆ ไม่ติดกรอบหลงใหลไปตามวัฒนธรรมตะวันตก การพัฒนาระบบการดำรงชีวิตที่เป็นอยู่อย่างแท้จริง รากฐานของภูมิปัญญาส่งผลดีต่อด้านการศึกษา และด้านอื่น ๆ อีกหลากหลายให้กับบุคคล ครอบครัว และสังคม เกิดความร่วมมือข้ามสายงานลงสู่ชุมชน (Collaborating Across Boundaries) สร้างสรรค์ภาพอนาคต (Creating Desired Future) ให้เกิดเป็นจริงตามที่กล่าวมาข้างต้น เน้นการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานกับสิ่งใหม่ ๆ ผสมผสานกับภูมิปัญญาสากล ก่อให้เกิดความเป็นอยู่เรียนรู้ร่วมกัน สร้างวิถีชีวิต วิธีการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม เป็นตัวแบบที่มีความสำคัญและจำเป็นในการถ่ายทอด ประยุกต์ใช้ในระบบการเรียนการสอนที่ดีมีประโยชน์ที่คนในชุมชนสามารถนำไปปฏิบัติได้

ด้วยตระหนักในคุณค่าแห่งผลงานที่ประจักษ์ชัดด้านการเขียนเพลงลูกทุ่งดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารวบรวมและวิเคราะห์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งของ ไพบูลย์ บุตรขัน เนื่องจากบทเพลงต่าง ๆ นั้นแสดงให้เห็นถึงความเป็นมหากวีที่สร้างสรรค์ผลงานได้อย่างไพเราะงดงาม ทั้งเนื้อหาโวหารและท่วงทำนองในทางดนตรี ตลอดจนเจตนาของความคิดอ่านในเชิงปัญญาและอารมณ์อันเป็นเอกลักษณ์ที่บ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของ ไพบูลย์ บุตรขัน ที่สื่อสารออกมาสู่สังคมและยังคงเป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อถอดองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์โดย ไพบูลย์ บุตรขัน
2. เพื่อถอดองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาไทยที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์โดย ไพบูลย์ บุตรขัน
3. เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์โดย ไพบูลย์ บุตรขัน ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาในเชิงมานุษยวิทยา (Anthropology) โดยใช้ระเบียบแบบแผนวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล (In-Depth Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อให้ข้อมูลวิจัยมีความน่าเชื่อถือและสมบูรณ์เพียงพอเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (In-Depth Interview) และการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group Interview or Focused Interview)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ถ่ายทอดข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านเพลงลูกทุ่งจำนวน 20 คน เพื่อให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับเพลงของ ไพบูลย์ บุตรขัน ที่สะท้อนคุณค่าด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ซึ่งเป็นทายาทของ ไพบูลย์ บุตรขันและคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากสมาคมนักเพลงลูกทุ่งแห่งประเทศไทย (ส.ล.ท.) (The Association of Country Music Artist of Thailand) และผู้เกี่ยวข้องผู้อยู่ในแวดวงเพลงลูกทุ่ง และ 2) กลุ่มเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยรวบรวมบทเพลงที่ประพันธ์ ไพบูลย์ บุตรขัน และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาวิเคราะห์ด้านการใช้ภาษาไทยและภูมิปัญญาที่ปรากฏในบทเพลง

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยเริ่มจากการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ ไพบูลย์ บุตรขัน เก็บข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนามด้านภูมิปัญญาทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งไทยทั้งหมด รวบรวมบทเพลงที่ประพันธ์โดย ไพบูลย์ บุตรขัน ตั้งแต่ พ.ศ.2490 - 2515 โดยคัดเลือกเฉพาะเพลงเด่นแสดงถึงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยจำนวน 75 เพลง ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้จากเอกสารบทเพลงที่ประพันธ์โดย ไพบูลย์ บุตรขัน ทั้งหมด และข้อมูลอื่นๆ ประกอบจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลมาจัดทำและจำแนกเป็นหมวดหมู่ ทำการศึกษาวิเคราะห์วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาที่ปรากฏในบทเพลงที่ประพันธ์โดย ไพบุลย์ บุตรชั้น สรุปผล อภิปรายผลและเสนอแนะข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับงานวิจัยต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิเคราะห์ที่ถอดองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์โดย ไพบุลย์ บุตรชั้น ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอเฉพาะเรื่อง “วัฒนธรรมการใช้คำ” พบว่ามีจำนวน 13 ด้าน ได้แก่

- 1) การใช้คำง่าย
- 2) การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ
- 3) คำกล่าวเกินจริง
- 4) การหลอกคำ
- 5) การใช้คำเปรียบเทียบ
- 6) การใช้คำบุคลาธิษฐาน
- 7) การใช้ภาษาพื้นถิ่นทางสังคม
- 8) การใช้คำจากวรรณคดี
- 9) การใช้คำภาษาต่างประเทศ
- 10) การใช้คำเลียนสำเนียงท้องถิ่น
- 11) การใช้คำพังเพยสุภาษิต
- 12) การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ และ
- 13) การใช้ถ้อยคำแบบเล่นคำ

2. สรุปผลการวิเคราะห์เพื่อถอดองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาไทยที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์โดย ไพบุลย์ บุตรชั้น พบว่ามีจำนวน 8 ด้าน ได้แก่

- 1) ภูมิปัญญาด้านวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
- 2) ภูมิปัญญาด้านประเพณี
- 3) ภูมิปัญญาด้านค่านิยมในความกตัญญู
- 4) ภูมิปัญญาด้านศาสนา
- 5) ภูมิปัญญาด้านความรักชาติ
- 6) ภูมิปัญญาด้านศิลปะการประพันธ์
- 7) ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับอาหารและพืชผักพื้นบ้าน และ
- 8) ภูมิปัญญาด้านดนตรีและเพลงพื้นบ้าน

3. สรุปผลการวิเคราะห์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์โดย ไพบุลย์ บุตรชั้น ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 มาเผยแพร่ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยปรากฏภาพและข้อมูลในเว็บไซต์ <http://punchakhetkikun.blogspot.com/>

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ที่ถอดองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์โดย ไพบุลย์ บุตรชั้น นั้นแสดงให้เห็นว่า ไพบุลย์ บุตรชั้น มีการใช้สำนวนการเขียนที่เรียบง่ายแต่ไพเราะซาบซึ้งกินใจ สะท้อนวิถีชีวิตของตนเองออกมาโดยใช้ถ้อยคำภาษาผ่านบทเพลงที่หลากหลายหลากหลายอารมณ์และยังคงสืบทอดมาถึงทุกวันนี้ ความงามของภาษาในเพลงลูกทุ่งนั้น นอกจากความงามที่มองเห็นจากการสัมผัสผัสสรูปอักษร ความไพเราะที่ได้รับจากเสียงสัมผัสแล้วยังสัมผัสได้จากอารมณ์หรือจากใจ ซึ่งประการหลังนับว่าเป็นเสน่ห์ที่ดึงดูดใจเพราะหากบทเพลงไม่สัมผัสใจก็อาจกล่าวได้ว่าบทเพลงนั้นแต่งได้ไม่สมบูรณ์ แม้จะใช้คำได้สวยงามแต่ไม่กระทบอารมณ์ ชาติชีวิตชีวา บทเพลงนั้นก็จะเป็นเพียงการนำคำสละสลวยมาเรียงกันไว้โดยเปล่าประโยชน์ เพลงของ ไพบุลย์ บุตรชั้น นี้ไม่จำเป็นต้องใช้คำหรูหราเพียงใช้คำธรรมดาสามัญเรียงให้พอเหมาะวางรูปพยางค์ วางเสียงสัมผัสให้พอดีก็กลายเป็นความงามความไพเราะในความเรียบง่ายที่สัมผัสใจไปไม่รู้ลืม (สุรินทร์ ภาคศิริ, ดินดี หลังสวน, สุริยา ฟ้าปทุม, สุริยะ บุตรชั้น, สัมภาษณ์ 24 กันยายน 2558)

วัฒนธรรมไทยที่สะท้อนจากบทเพลงของ ไพบุลย์ บุตรชั้น ยังบ่งบอกถึงวัฒนธรรมในยุคเมื่อเกือบร้อยปีที่ผ่านมามีปัจจุบันยังคงมีปรากฏวัฒนธรรมเดิมๆ ที่ถ่ายทอดกันมารุ่นสู่รุ่น แม้ว่าสังคมรอบด้านจะเปลี่ยนแปลงไปแล้ว แต่ในเรื่องของวัฒนธรรมไทยหลายประการที่ปรากฏในบทเพลงของ ไพบุลย์ บุตรชั้นนั้น ยังคงอยู่ไม่เสื่อมสลายไป สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2495 (กรมศิลปากร, 2542: 40) ที่แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) คติธรรม คือ ความรู้สึกนึกคิด แบบแผนชีวิต สังคมและประเพณี 2) เนติธรรม คือ กฎหมายระเบียบแบบแผนจารีตประเพณี ศีลธรรม จริยธรรม 3) วัตถุธรรม คือ สิ่งประดิษฐ์รูปแบบต่างๆ รวมทั้งบ้านเรือน ศิลปกรรม เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ และ 4) สหธรรม ได้แก่ พิธีกรรม ประเพณี

และวิธีการปฏิบัติต่างๆ ซึ่งบทเพลงของ ไพบุลย์ บุตร
ชั้น ยังคงสะท้อนถึงวัฒนธรรมทั้ง 4 ประการนี้ได้อย่าง
เข้าถึงแก่นแท้

จากผลการสนทนากลุ่มบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้อง
จากสมาคมเพลงลูกทุ่งแห่งประเทศไทยต่างให้ความเห็น
ที่ตรงกันโดยสรุปว่า เพลงของไพบุลย์ บุตรชั้น เป็นการ
สร้างงานเพื่อก่อให้เกิดสุนทรียะทางจิตที่จะแสดงการ
รวมจิตบุคคล การรวมจิตสาธารณะ เพื่อสร้างอุดมการณ์
และกระบวนการความชอบธรรม ดังนั้นในการสื่อออกมา
ด้วยบทเพลงนั้นเป็นการสะท้อนจากความรู้สึกโดยตรง
ซึ่งผู้รับจะสะท้อนความรู้สึกซาบซึ้งและเกิดความเชื่อ
ตลอดจนคล้อยตามกับสิ่งที่ได้รับมา ผู้วิจัยเห็นว่า เพลง
ลูกทุ่งของ ไพบุลย์ บุตรชั้น แตกต่างจากเพลงไทยสมัย
นิยมเป็นเพลงที่ปรากฏในวิถีแห่งเทคโนโลยีและการ
สื่อสารไร้พรมแดน ท่ามกลางสังคมที่มีค่านิยมยอมรับ
นับถือวัตถุมากกว่า หลายสิ่งกำลังเจริญก้าวหน้าไป
อย่างไม่มีขีดจำกัด ปัญหาการใช้ภาษาไทยในเพลงจึง
เกิดขึ้น โดยเฉพาะสังคมออนไลน์ที่ดูคล้ายการสนทนา
ธรรมดาของเยาวชน มักใช้ถ้อยคำไม่สุภาพในเนื้อหา
เพลงเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง
เพราะทำให้เห็นว่าการแสดงออกในบทเพลงด้วยภาษา
ที่ง่ายและงามได้ห่างหายจากสังคมไทย เพราะค่านิยม
สมัยใหม่เปลี่ยนแปลงจากเดิม กลุ่มวัยรุ่นมีแนวคิด
ในการใช้อารมณ์ความรู้สึก การรับรู้ในเพลงสมัยนิยม
จะเป็นเพียงการรับรู้ในระดับความพึงพอใจเท่านั้น
และไม่ถึงในระดับของความซาบซึ้งดังเช่นภาษาที่
ไพบุลย์ บุตรชั้นใช้ในการแต่งเพลง

อย่างไรก็ตาม การนำเสนอผ่านบทเพลงของ
สังคมไทยในพลวัตต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึง ซึ่งถ้าเรา
ย้อนกลับไปมองอดีตหลายสิ่งหลายอย่างที่ปรากฏ
ในบทเพลง ไพบุลย์ บุตรชั้น แล้วหยิบยกเอาอดีต
มาใช้ประโยชน์กับสถานการณ์ที่เหมาะสมกับปัจจุบัน
ก็จะเป็นการใช้บทเพลงอย่างสร้างสรรค์ก็จะทำให้คน
ในสังคมไทยมองเห็นตนเองได้ชัดเจนขึ้น บทเพลงต่าง ๆ
ที่เกิดขึ้นในสังคมที่สร้างขึ้นมามีแล้วบังเอิญอารมณ์

และความรู้สึกของบทเพลงนั้นไปกระทบต่อความทุกข์
ความสุข ความตระหนัก สำนึกชุมชน ค่านิยม และ
อุดมการณ์ก็จะเกิดคุณค่าของความซาบซึ้ง ตลอดจน
เป็นผลทำให้เกิดพลังขับเคลื่อนของสังคมได้ทั้งในทาง
บวกและลบ แสดงให้เห็นว่าบทเพลงสามารถสะท้อน
สภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชนในแง่มุมต่าง ๆ
ได้อย่างชัดเจน ตลอดจนการมองเห็นภาพมิติเชิงซ้อน
ในการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ผู้วิจัยเห็นว่า บทเพลงของ ไพบุลย์ บุตรชั้น นั้น
ยังคงงดงามด้วยศิลปะด้านภาษาและวัฒนธรรมการใช้
ถ้อยคำ แม้กระทั่งทุกวันนี้ยังคงความไพเราะไม่เปลี่ยนแปลง
ดังนั้นจึงควรมีการสืบหอบทเพลงของ ไพบุลย์ บุตรชั้น
โดยการอนุรักษ์ไว้ในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการเก็บ
รวบรวมรักษาต้นฉบับ การจดบันทึกเพลงไว้เป็นลายลักษณ์
อักษร การเซตชุดเกียรติโดยการฟื้นฟูบ้านครูให้เป็นแหล่ง
ฝึกหัดเรียนรู้การแต่งเพลงลูกทุ่ง ซึ่งอีก 3 ปีก็จะครบ
100ปีอายุของไพบุลย์ บุตรชั้นจึงน่าจะมีการสืบสานบทเพลง
ของครูไว้ไม่ให้เสื่อมสลายไปหรือหยุดอยู่แต่เพียงเท่านั้น
ควรเน้นให้มีการสืบหอดในลักษณะการเซตชุดให้เป็น
ครูต้นแบบการแต่งเพลงของชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัด
ปทุมธานีซึ่งเป็นบ้านเกิดของ ไพบุลย์ บุตรชั้น ต่อไป

จากผลการผลการวิเคราะห์เพื่อถอดองค์ความรู้
ด้านภูมิปัญญาไทยที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์
โดย ไพบุลย์ บุตรชั้น ที่พบว่าภูมิปัญญา 8 ด้าน ได้แก่
1) ภูมิปัญญาด้านวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อมทาง
ธรรมชาติ ประกอบด้วย สะท้อนวิถีชีวิตทางน้ำ สะท้อน
วิถีชีวิตทุ่งนาป่าเขา สะท้อนวิถีชีวิตความยากจน สะท้อน
วิถีชีวิตชาวกุง สะท้อนวิถีชีวิตผู้หญิงไทย สะท้อนวิถี
ชีวิตผู้ชายไทย 2) ภูมิปัญญาด้านประเพณี 3) ภูมิปัญญา
ด้านค่านิยมในความกตัญญู 4) ภูมิปัญญาด้านศาสนา
5) ภูมิปัญญาด้านความรักชาติ 6) ภูมิปัญญาด้านศิลปะ
การประพันธ์ 7) ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับอาหาร
และพืชผักพื้นบ้าน และ 8) ภูมิปัญญาด้านดนตรีและ
เพลงพื้นบ้านนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรดา
เขียวแก้ว (2547) ที่ศึกษาวิถีชีวิตของสังคมชนบทไทย

ในบทเพลงลูกทุ่งพบว่าเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่จะปรากฏลักษณะในมิติ 3 ด้านคือ ด้านครอบครัวและการสมาคม พบว่า การตั้งครอบครัว หนุ่มสาวชาวชนบทไทยจะเลือกคู่ครองที่เหมาะสมกับงานอาชีพ ท้องถิ่น มีความขยัน ครอบครัวชนบทจะมีความรัก ความผูกพันกันสูง ช่วยเหลือกันทำมาหากิน ปัญหาครอบครัวชนบทที่พบคือความยากจน ภาวะหนี้สิน บางครอบครัวพบปัญหาการหย่าร้าง และคนชราถูกทอดทิ้ง สำหรับการนันทนาการ ชาวชนบทชอบร้องรำ ดุภาพยนตร์ และฟังเพลงจากวิทยุ มักติดต่อกันสื่อสารกันด้วยการเขียนจดหมายเป็นส่วนมาก สื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตคือวิทยุและโทรทัศน์ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาด้านการใช้ภาษาและค่านิยมที่ไม่เหมาะสมตามมา ส่วนการศึกษาพบว่าเด็กชนบทยังด้อยการศึกษา เนื่องจากความยากจนและขาดทุนทรัพย์ ส่วนค่านิยมพบว่าชาวชนบทหลงใญ่วัตถุนิยม ชอบความสนุกเฮฮา ชอบจัดงานใหญ่ที่สิ้นเปลือง

ด้านการประกอบอาชีพและอาหารการกิน พบว่าชาวชนบทส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรทำสวน นอกนั้นพบอาชีพอื่นอีก เช่น เลี้ยงสัตว์ คำขายรับจ้างขายแรงงานตามโรงงานอุตสาหกรรม และยังมีอาชีพบริการอื่นๆ ด้วยส่วนอาหารการกินมักจะหาได้ตามธรรมชาติ จากการศึกษาปัญหาการทำมาหากินของสังคมชนบท พบว่ามีปัญหาด้านผลผลิตที่ได้รับความเสียหายจากธรรมชาติทั้งความแห้งแล้งและน้ำท่วม ไม่มีที่ดินทำกินต้องเช่าคนอื่น ปัญหาหนี้สิน ผลผลิตไม่มีราคาทำให้ขาดรายได้เลี้ยงดูครอบครัว แต่ก็ได้รับการช่วยเหลือจากโครงการต่างๆ ในพระราชดำริและจากรัฐบาลในการจัดสรรที่ดินทำกิน กองทุนหมู่บ้านในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นรวมทั้งการรณรงค์ให้ร่วมกันปลูกป่า ด้านศาสนา คติความเชื่อ และการปกครอง พบว่าชาวชนบทเป็นผู้ยึดมั่นในศาสนา เชื่อมั่นในหลักธรรมคำสอน ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบแห่งศีลธรรม ร่วมบำรุงพุทธศาสนาโดยการเข้าวัดฟังธรรม ทำบุญตักบาตรในวันพระและวันเทศกาลเป็นประจำและยังให้ข้อคิด

เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จ ส่วนความเชื่อในสังคมชนบท มักเชื่อในเรื่องกฎแห่งการกระทำอำนาจเหนือธรรมชาติ ความเชื่อเรื่องการประกอบอาชีพ เช่น การแห่หางแมวเพื่อขอฝนจากเทวดา และการปกครองในระดับท้องถิ่นพบว่าจะมีกำนันและผู้ใหญ่บ้านคอยดูแลประชาชนในท้องถิ่น ชาวบ้านจะให้ความรักและเชื่อฟังผู้นำของตนเอง และพร้อมที่จะพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญเข้มแข็ง ปัญหาการปกครองที่พบคือผู้นำท้องถิ่นบางคนขาดคุณธรรมในการปกครอง คิดหาผลกำไรโดยมิชอบจากประชาชน ซึ่งต้องรีบแก้ไขเพื่อให้ท้องถิ่นเกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับที่จุฑามาศใหญ่คุ้ม (2547) ได้ศึกษาวิถีไทยจากบทเพลงลูกทุ่งเกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ สังคม วัฒนธรรม และประเพณี ในช่วงปีพ.ศ. 2534-2544 พบว่าเพลงลูกทุ่งในช่วงเวลาดังกล่าวสะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนไทยอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับค่านิยมของความรักและเทิดทูนองค์พระมหากษัตริย์ การเคารพนับถือศาสนา ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เคารพผู้อาวุโส มีความขยันขันแข็งต่อสู้กับชีวิต ด้านความเชื่อคนไทยมีความเชื่อในเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ไสยศาสตร์ เครื่องรางของขลัง ด้านสังคมวัฒนธรรม และประเพณียังมีความแตกต่างกันอยู่มาก และสอดคล้องกับการศึกษาของ ทรงศิลป์ สุขแสน (2547) ที่พบว่าชีวิตและพัฒนาการงานเพลงของนักร้องลูกทุ่งคนนั้นเริ่มต้นจากครอบครัวที่ฐานะยากจน ทำให้ต้องต่อสู้ชีวิต อดทนต่อการทำงานทุกอย่างจนได้มาทำผลงานเพลงกลายเป็นนักร้องมีอาชีพ เพลงของ ไมค์ ภิรมย์พร ได้รับความนิยมและรางวัลต่างๆ มีเนื้อหาเพลงที่สะท้อนการดำเนินชีวิตของคนอีสานในด้านสังคมเช่น ครอบครัวและเครือญาติ ลักษณะของคนอีสานและกิจกรรมที่ทำในชุมชน ตลอดจนการเคลื่อนย้ายแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและปัญหาจากการประกอบอาชีพ ด้านวัฒนธรรมได้กล่าวถึงประเพณีและค่านิยมต่าง ๆ

การแสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาที่ต้องการสะท้อน

สังคมในประเทศไทยที่โดดเด่นอีกประการหนึ่งของ ไพบูลย์ บุตรขัน คือ การเน้นเรื่อง “ความยากจน” เพลงจำนวนมากสะท้อนถึงความยากจน แร้นแค้น ถูกเอารัดเอาเปรียบจากสังคม ตัวอย่างเช่นเพลง “คนจนคนจร” “หนุ่มเรือนแพ” ที่ถ่ายทอดให้เห็นถึงวิถีชีวิตของผู้ยากไร้ที่ต้องอพยพเร่ร่อนไปยังที่ต่าง ๆ อย่างไรก็ดีตามผู้วิจัยเห็นว่า ไพบูลย์ บุตรขัน ผู้แต่งเพลงลูกทุ่งก็ได้ถ่ายทอดภาพความยากจนอย่างชัดเจนนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเงื่อนไขในการประพันธ์ที่อาจมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น การใช้คำ ท่วงทำนอง ความยาวของคำร้อง ฯลฯ ซึ่งแตกต่างจากรรณกรรมประเภทอื่น ๆ เช่น เรื่องสั้น และนวนิยายที่สามารถขยายความ สอดแทรก ตลอดจนเพิ่มเติมข้อมูลบางประการที่เกี่ยวข้องกับความยากจนได้มากกว่า แต่ถึงกระนั้นก็ตาม การเสนอภาพความยากจนในเพลงลูกทุ่งของ ไพบูลย์ บุตรขัน ก็มีพลังสามารถเข้าถึงผู้ฟังได้อย่างแพร่หลาย ทั้งยังมีส่วนช่วยกระตุ้นอารมณ์และความรู้สึกของผู้ฟังให้ตระหนักถึงคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ด้วยเนื้อหาของบทเพลงในแง่ “มนุษยธรรม” โดยผ่านการถ่ายทอดอย่างมีวรรณศิลป์จากสายตาของผู้แต่งที่เลือกสรรประเด็นอันห่มแหงใจมานำเสนอ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าเพลงลูกทุ่งที่ ไพบูลย์ บุตรขัน แต่งขึ้นนั้นมิใช่เป็นแต่เพียงตัวบททางวัฒนธรรมที่นำเสนอภาพแทนความจริงที่สร้างขึ้นโดยนักประพันธ์ที่อาศัยอยู่ในสังคมเท่านั้น หากแต่ยังมีบทบาทสะท้อนความจริงของชีวิตและส่องนำความคิดให้ผู้คนในสังคมหันมาตระหนักถึงปัญหาอันสืบเนื่องมาจากความยากจนได้เป็นอย่างดีด้วย

จากการศึกษาองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงของ ไพบูลย์ บุตรขัน สามารถอธิบายได้ถึงคุณค่าของบทเพลงที่มีลักษณะการใช้ภาษาที่เด่นชัดไม่ซับซ้อน มีความง่ายเป็นพื้นฐานเพื่อประสิทธิภาพอันแท้จริงในการเข้าถึงการฟังปวงประชาชนแต่มีความไพเราะด้วยเนื้อหาที่ลึกซึ้งกินใจผู้ฟัง แม้ว่าบทเพลงของ ไพบูลย์ บุตรขัน จะแต่งไว้หลายทศวรรษแล้วก็ตาม แต่ปัจจุบันก็ยังสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ประเพณี

และวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมที่ยังคงปฏิบัติกันอยู่ตราบเท่าทุกวันนี้ สิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทเพลงไม่ว่าจะเป็นด้านความรัก ความสุข ประเพณี พิธีกรรม ความยากจน วิถีชีวิตไทย ธรรมชาติ พืชผัก ฯลฯ ล้วนมีความหมายและคุณค่าต่อการดำรงอยู่ร่วมกัน ช่วยสร้างความสมดุลระหว่างคนกับธรรมชาติแวดล้อม ทำให้ผู้คนดำรงตนและปรับเปลี่ยนได้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบอันเกิดจากสังคมภายนอกและเป็นประโยชน์ต่อการทำงานพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะการพัฒนาชุมชนบริเวณบ้านเกิดของครูเพลงอย่าง ไพบูลย์ บุตรขัน ให้เป็นพื้นที่ที่ทรงคุณค่า พร้อมแก่การสืบทอดไปสู่เยาวชนรุ่นหลังให้ได้ซึมซับวิถีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักแต่งเพลงผู้ยิ่งใหญ่อย่าง ไพบูลย์ บุตรขัน สืบไป

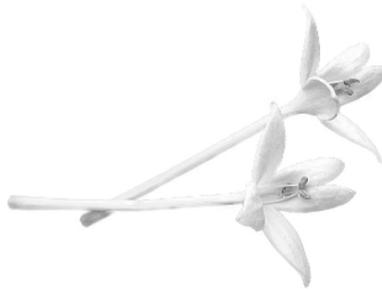
ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติ

1. ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมเพลงลูกทุ่งของ ไพบูลย์ บุตรขัน โดยการประชาสัมพันธ์ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่รับทราบ ทำให้เกิดความเข้าใจในวัตถุประสงค์ที่ตรงกันและจะทำให้มีการปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน อันเป็นการช่วยยกระดับการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาอันโดดเด่นของชุมชนให้เผยแพร่อย่างต่อเนื่องต่อไป
2. ด้านการสร้างจิตสำนึกให้แก่ชุมชนและประชาชนทั่วไปเห็นคุณค่าทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น เพื่อให้มีการร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมให้คงอยู่คู่สังคมไทยต่อไป
3. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจะช่วยสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของร่วมกัน ก่อให้เกิดพลังทางสังคมส่งผลให้การอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมภูมิปัญญาของชุมชนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น
4. ด้านนโยบายของรัฐบาล ในการส่งเสริมเพื่อให้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่โดดเด่น บุคคลสำคัญของชุมชนให้เป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาวิธีการอนุรักษ์เพลงลูกทุ่งทั้งของ ไพบูลย์ บุตรขัน และ นักแต่งเพลงที่มีชื่อเสียงของ เมืองไทยเก็บไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
2. ศึกษาวิธีการสืบทอดภูมิปัญญาด้านการ แต่งเพลงของนักแต่งเพลงท่านอื่นที่ยังมีชีวิตอยู่เพื่อ การเก็บอนุรักษ์ข้อมูลไว้ให้คงอยู่และสืบทอดในชุมชน และสังคมไทยต่อไป
3. ศึกษาบทบาทของเพลงลูกทุ่งที่ยังคงมี อิทธิพลต่อชุมชนและสังคมไทย
4. ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง วัฒนธรรมการใช้ภาษาของเพลงลูกทุ่งยุคเก่ากับยุคใหม่
5. ศึกษาความนิยมในการเผยแพร่เพลงลูกทุ่ง ผ่านระบบการสื่อสารออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก ไลน์ ยูทูบ ฯลฯ

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. (2540). การแบ่งตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2495 ของประเทศไทย กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- จันทร์ดา เขียวแก่. (2547). วิถีชีวิตของสังคมชนบทไทยในเพลงลูกทุ่ง. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครปฐม.
- จุฑามาศ ใหญ่คุ้ม. (2547). วิถีไทยจากเพลงลูกทุ่ง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษา มหาวิทยาลัย รามคำแหง.
- ทรงศิลป์ สุขแสน. (2547). วิถีอีสานจากเพลงลูกทุ่งของ ไมค์ ภิรมย์พร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษาเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วัฒน์ วรยางค์กุล. (2550). คีตกวีลูกทุ่ง ไพบูลย์ บุตรขัน (ฉบับปรับปรุง). (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: แพรว.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. ลูกทุ่งกับเพลงไทย. ศิลปวัฒนธรรม 11 (3); มกราคม, 2533, หน้า 15.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2532). กิ่งศตวรรษลูกทุ่งไทย. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- สัมภาษณ์. สุรินทร์ ภาคศิริ, ดินดี หลังสวน, สุริยา ฟ้าปทุม, สุริยะ บุตรขัน, 24 กันยายน 2558.